

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL INTEGRITY AUTHORITY
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

**INSPECTORATUL DE INTEGRITATE
INTEGRITY INSPECTORATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE nr. 68/30

mun. Chișinău

27 mai 2024

Eugenia PARFENI, inspector de integritate superior al Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, conducându-se de prevederile art. 10 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, susținute de art. 7 alin. (1), art. 19, art. 33, art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în rezultatul controlului averii și intereselor personale inițiat în privința dnei Valentina DIDENCO, anul nașterii XXXXX, IDNP XXXXX, domiciliată în XXXXX, str. XXXXX, ap. XXXXX deținând funcția de Viceprețor în cadrul Preturii sectorului Botanica a întocmit prezentul Act de constatare prin care,

A STABILIT:

La 27.04.2023, în cadrul Autorității Naționale de Integritate (în continuare-ANI) a fost înregistrată sesizarea cu nr. 04-19/620, care în aceeași zi, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în continuare Legea nr.132/2016), a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor. Sesizarea repartizată în sistem vizează controlul respectării regimului juridic al averii și intereselor personale de către dna Valentina DIDENCO, Viceprețor în cadrul Preturii sectorului Botanica.

Conform sesizării parvenite, se invocă că, potrivit Declarațiilor de avere și interese personale depuse, în perioada în care dna Valentina DIDENCO a fost funcționar public cu statut special, acesta a procurat un bun imobil (anul dobândirii 2019) la prețul de 746 000,00 lei (potrivit declarației depuse la eliberarea/încetarea mandatului, or în celelalte declarații a fiind indicată suma de 746.00 lei). Totodată, s-a stabilit că în anul 2019, dna Valentina DIDENCO, sau soțul/concubinul acesteia, a contractat un credit bancar de la MAIB cu suma inițială de 385 000,00 lei. Astfel, se constată că în momentul procurării bunului imobil respectiv, subiectul declarării ar fi achitat diferența de preț a bunului imobil în sumă de 361 000,00 lei. Totuși în lipsa informațiilor despre veniturile membrilor familiei DIDENCO, precum și veniturile modeste ale subiectului declarării respectiv, la această etapă se conchide prezența aparenței de încălcare a regimului juridic al declarării averii și intereselor personale de către subiectul declarării, manifestată prin existența unei diferențe substanțiale între veniturile obținute și cheltuielile realizate, pe de o parte, și averea dobândită, pe de altă parte,

în timpul exercitării de către dna Valentina DIDENCO a funcțiilor publice cu statut special în cadrul Direcției Poliție a mun.Chișinău.

În corespundere cu prevederile art. 5 alin. (4) din Legea 133/2016, responsabilitatea pentru depunerea în termen a declarației, precum și pentru veridicitatea și deplinătatea informațiilor o poartă persoana care o depune.

Potrivit art. 31 alin. (1) din Legea nr. 133/2016, *”în termen de 30 de zile de la data repartizării sesizării depuse de o persoană fizică sau persoană juridică, inspectorul de integritate efectuează verificarea prealabilă a acesteia. În cadrul verificării prealabile, inspectorul de integritate verifică existența aparentei de încălcare a regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale. Verificarea prealabilă se finalizează cu emiterea de către inspector a unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului averii și al intereselor personale.”*

Astfel, având în vedere alegațiile invocate în sesizare, inspectorul de integritate a considerat oportun demararea procedurii de control a averii și intereselor personale, întru verificarea disponibilității financiare ale subiectului de procurare a bunului imobil-apartament XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX, situat în XXXXX, str. XXXXX, ori aspectele invocate în sesizare puteau fi stabilite doar în cadrul efectuării unui control desfășurat.

Corespunzător la 18.05.2023, în temeiul art. 31 alin. (1) din Legea 132/2016, prin Procesul-verbal nr. 69/30, emis de inspectorul de integritate în privința dnei Valentina DIDENCO, Vicepretor în cadrul Preturii sectorului Botanica a fost inițiat controlul averii și intereselor personale.

Prin demersul nr. 04-30/3178 din 18.05.2023, inspectorul de integritate a informat-o pe dna Valentina DIDENCO despre inițierea în privința sa a controlului averii și intereselor personale și despre drepturile sale prevăzute în Legea nr. 132/2016, scrisoarea recomandată fiind expediată la adresa de domiciliu a familiei DIDENCO, însă a fost returnată cu mențiunea „Nereclamat”. Ulterior, în mod repetat prin scrisoarea din 04.07.2023, prin intermediul poștei electronice, comunicată în mod telefonic de subiectul vizat, dna Valentina DIDENCO în mod repetat a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului averii și intereselor personale și despre drepturile sale, scrisoarea de informare fiind recepționată, fapt confirmat prin înscrisurile anexate la materialele cauzei.

Conform informațiilor din Registrul de Stat al Populației, dna Valentina DIDENCO, anul nașterii XXXXX, IDNP XXXXX a încheiat căsătoria cu dl XXXXX, a.n XXXXX la XXXXX, având un copil major, XXXXX, anul nașterii XXXXX.

Potrivit informațiilor consultate din declarațiile de avere și interese personale ale dnei Valentina DIDENCO pentru anii 2016-2022 și ca urmare a răspunsului primit de la Inspectoratul General al Poliției cu nr. 5321 din 19.06.2023, rezultă că dna Valentina DIDENCO a deținut din 01.08.1998 până la 27.05.2021 mai multe funcții în cadrul Inspectoratului General al Poliției.

Totodată inspectorul de integritate reține că la începutul anului 2012, s-a adoptat și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova Legea cu privire la Comisia Națională de Integritate, organ competent în vederea aplicării prerogativelor de control al declarațiilor cu privire la venituri și proprietate, cât și a unor regimuri juridice aferente acestuia.

Succesiv, inspectorul de integritate reține că potrivit Ordinului IGP nr.90 ef. din 26.02.2016, s-a încetat serviciul și contractul individual de muncă, în corespundere cu Legea

cu privire la activitatea Poliției și Statutul Polițistului nr.320 din 27.12.2012 cu dna Valentina DIDENCO.

Totodată materialele cauzei denotă faptul că prin Ordinului IGP nr.176 ef. din 30.03.2016, dna Valentina DIDENCO a fost angajată în funcția de ofițer superior de sector al sectorului de Poliție nr.6 (Sîngera, Aeroport) al Inspectoratului de Poliție Botanica al Direcției de Poliție a mun.Chișinău a IGP al MAI, ca urmare a promovării concursului.

Succesiv, inspectorul de integritate reține că dna Valentina DIDENCO din momentul emiterii ordinului de angajare - 30.03.2016, a deținut până la 07.06.2021 (data demisiei din cadrul IGP al MAI), mai multe funcții în cadrul Inspectoratului General al Poliției.

Ulterior potrivit informației parvenite de la Pretura Botanica, se observă că dna Valentina DIDENCO a fost numită în funcția de specialist principal, Secția administrație publică locală, pe perioadă determinată, începând cu data de 08.06.2021, în temeiul Dispoziției Pretorului nr.67-p din 08.06.2021 „Cu privire la numirea în funcție a dnei Valentina DIDENCO”, ca urmare a promovării concursului pentru ocuparea funcției publice temporar vacantă.

În continuare, inspectorul de integritate reține că dna Valentina DIDENCO a deținut în perioada 08.06.2021 până în prezent mai multe funcții în cadrul Preturii Botanica, din data de 24.08.2022, fiind numită în funcția de Vicepretor al sectorului Botanica începând cu data de 25.08.2022 în baza Dispoziției Primarului General al mun.Chișinău, nr.1151-dc din 24.08.2022.

Astfel, inspectorul de integritate concluzionează că, dna Valentina DIDENCO este pasibilă de efectuare a controlului averii și a intereselor personale pentru perioada 30.03.2016 (*data reangajării în funcția publică*) – 18.05.2023 (*data inițierii controlului prin proces-verbal nr. 536/30*).

Corespunzător pentru perioada 30.03.2016 - 01.08.2016 (durată de timp asupra căreia se răsfrîng rigorile Legii 1264/2002, abrogată la 01.08.2016), dna Valentina DIDENCO a fost identificată în calitate de subiect al declarării prin prisma prevederilor art. 3 lit. d) din Legea nr. 1264/2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere.

Succesiv, pentru perioada 01.08.2016-24.08.2022, dna Valentina DIDENCO a fost identificată în calitate de subiect al declarării prin prisma prevederilor art. 3 alin. (1), lit. g) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, adică funcționarii publici, inclusiv cei cu statut special. Iar pentru perioada 25.08.2022-18.05.2023, a fost identificată în calitate de subiect al declarării prin prisma prevederilor art. 3 alin. (1), lit. a) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, adică persoanele care dețin funcțiile de demnitate publică prevăzute în anexa la Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

Luând act de perioada efectuării controlului averii și intereselor personale (20.03.2016-18.05.2023) în privința dnei Valentina DIDENCO, inspectorul de integritate a stabilit cadrul normativ relevant aplicării în timp a normelor legale.

Corespunzător, pentru perioada 30.03.2016-31.07.2016, potrivit art. 2 din Legea nr. 1264/2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcții de conducere (*abrogată la 01.08.2016*), diferența vădită este - diferență între

proprietatea dobândită și veniturile obținute care depășește de cel puțin 6 ori salariul mediu lunar obținut în perioada de declarare de către subiectul declarării și membrii familiei acestuia.

În conformitate cu dispozițiile tranzitorii ale art. 44 alin. (12) din Legea 132/2016, declarațiile cu privire la venituri și proprietate și declarațiile de interese personale, depuse până la intrarea în vigoare a prezentei legi, rămân valabile și pot fi utilizate de către Autoritate în cadrul procedurii de control pentru realizarea atribuțiilor specifice prevăzute de lege.

Corespunzător, pentru perioada 30.03.2016-31.07.2016 (durată de timp asupra căreia se răsfrîng rigorile Legii nr. 1264/2002, abrogată la 01.08.2016), potrivit materialelor acumulate la dosarul de control, și anume a informației parvenite de la Agenția Servicii Publice cu nr.7014 din 01.08.2023, la 27.05.2016, dl XXXXX a procurat automobilul de model VOLKSWAGEN GOLF 4, a.f 2001 la prețul de 900 Euro, echivalentul sumei de 20 178,00 lei, iar alte careva modificări patrimoniale, care au fost efectiv suportate de către dna Valentina DIDENCO și membrii familiei și respectiv constatate de către inspectorul de integritate nu se rețin.

La caz, având în vedere prevederile Legii nr. 1264/2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcții de conducere (*abrogată la 01.08.2016*), în rezultatul examinării materialelor acumulate la dosarul de control și a calculelor reflectate în tabelul de analiză care este parte componentă a dosarului, considerând circumstanțele factice sus enunțate pentru perioada 30.03.2016-31.07.2016, inspectorul de integritate nu constată prezența unei insuficiențe financiare care ar constitui diferență vădită în sensul Legii nr. 1264/2002.

Pentru perioada 01.08.2016-18.05.2023 (durată de timp asupra căreia se răsfrîng rigorile Legii nr. 133/2016), inspectorul de integritate reține următoarele norme relevante speței.

În conformitate cu prevederile art. 32 alin. (1)-(2) din Legea nr. 132/2016, *în procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate verifică datele și informațiile privind averea existentă a persoanei supuse controlului, precum și modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatului, a funcției publice și de demnitate publică. Controlul poate fi efectuat pe durata exercitării mandatului, a funcției publice și de demnitate publică, precum și în decurs de un an după încetarea exercitării acestora. Dacă persoana supusă controlului este căsătorită ori se află în concubinaj sau dacă are persoane la întreținere și/sau copii minori, verificarea se va extinde și asupra averii membrilor de familie sau concubinului/concubinei acesteia, redacția Legii nr. 132/2016 până la modificările introduse la 29.10.2021.*

Iar în conformitate cu prevederile art. 33 alin. (3)-(4) din Legea nr. 132/2016, *în procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate verifică datele și informațiile privind averea deținută a persoanei supuse controlului, precum și modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică. Controlul poate fi inițiat pe durata exercitării mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică, precum și în decurs de trei ani după încetarea exercitării acestora. Controlul averii și al intereselor personale se extinde asupra membrilor de familie, părinților/socrilor și copiilor majori ai persoanei supuse controlului. Dacă persoana supusă controlului se află în concubinaj cu o altă persoană, verificarea se va extinde și asupra averii acestei persoane, redacția Legii nr. 132/2016 după modificările introduse la 29.10.2021.*

Sub aspect de extindere a controlului asupra membrilor familiei, inspectorul de integritate observă că dna XXXXX (*copilul major*), anul nașterii XXXXX, a împlinit vârsta de 18 ani la XXXXX.

Totodată, potrivit declarațiilor de avere și interese personale depuse de dna Valentina DIDENCO pentru perioada controlului, la capitolul de rigoare este indicată dna XXXXX (fiica) în calitate de copil minor.

În acest sens inspectorul de integritate reține ca relevante prevederile art. 2 al Legii nr. 133/2016, care definește noțiunea de *persoană aflată la întreținere* – persoana care întrunește cumulativ următoarele condiții: a) locuiește împreună cu subiectul declarării sau este întreținută de acesta, inclusiv în baza unui contract de întreținere pe viață; b) are un venit anual ce nu depășește două salarii medii lunare pe economie.

La caz analizând informațiile conținute în Declarațiile de avere și interese personale depuse de subiecții vizați și obținute din baza de date a Serviciului Fiscal de Stat, prin prisma definiției de persoană aflată la întreținere sus enunțată, inspectorul de integritate observă că în perioada controlului 30.03.2016 – 18.05.2023, dna XXXXX a deținut atât calitatea de membru al familiei (30.03.2016 - 02.09.2020), cât și de persoană aflată la întreținere (03.09.2020-18.05.2023).

Totodată pentru perioada 01.08.2016-28.10.2021, normele legale prevăzute la art. 2, 26, 32 alin. (1) și 34 alin. (1) și (2) din Legea nr. 132/2016 relevă, *Diferența substanțială este - diferența ce depășește 20 de salarii medii lunare pe economie dintre averea dobândită și veniturile obținute de către subiectul declarării împreună cu membrii familiei, concubinul/concubina pe parcursul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică în aceeași perioadă;*

Controlul averii și al intereselor personale constă în verificarea declarațiilor de avere și interese personale, a datelor și a informațiilor privind averea existentă, precum și a modificărilor patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice și de demnitate publică;

În procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate verifică datele și informațiile privind averea existentă a persoanei supuse controlului, precum și modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică;

Dacă după exprimarea verbală sau în scris a punctului de vedere al persoanei supuse controlului se constată că între averea dobândită în timpul exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică și veniturile obținute în aceeași perioadă este o diferență substanțială și deținerea averii are caracter nejustificat sau dacă persoana supusă controlului nu se prezintă, în termen de 15 zile de la confirmarea recepționării invitației, să-și prezinte punctul de vedere, inspectorul de integritate întocmește un act de constatare, cauza fiind transmisă în instanța de judecată competentă spre examinare în vederea dispunerii confiscării averii nejustificate. Dacă recepționarea invitației nu este confirmată mai mult de 30 de zile de la expedierea acesteia, inspectorul de integritate întocmește actul de constatare numai după expirarea a 15 zile de la expedierea unei invitații repetate, indiferent de faptul dacă a fost sau nu confirmată recepționarea invitației repetate, cauza fiind transmisă instanței de judecată competente spre examinare în vederea dispunerii confiscării averii nejustificate. Confiscarea se poate referi la întreaga valoare a averii deținute de subiectul declarării, la valoarea unei părți din aceasta sau a unui bun/unor bunuri determinate.

Succesiv, pentru perioada 29.10.2021-18.05.2023, normele legale prevăzute la art. 2, 33 și 34 din Legea nr. 132/2016 relevă, *Diferență substanțială este - diferență care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie dintre averea subiectului declarării deținută la începutul perioadei în care acesta a devenit subiect al declarării, cumulată cu veniturile obținute în această perioadă, inclusiv veniturile membrilor de familie sau al concubinului/concubinei, pe de o parte, și averea deținută la începutul verificării, inclusiv cheltuielile realizate în această perioadă, pe de altă parte;*

În procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate verifică datele și informațiile privind averea deținută a persoanei supuse controlului, precum și modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică. Controlul poate fi inițiat pe durata exercitării mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică, precum și în decurs de trei ani după încetarea exercitării acestora;

Controlul averii și al intereselor personale se extinde asupra membrilor de familie, părinților/socrilor și copiilor majori ai persoanei supuse controlului. Dacă persoana supusă controlului se află în concubinaj cu o altă persoană, verificarea se va extinde și asupra averii acestei persoane;

Dacă există aparența că bunurile persoanei supuse controlului au fost înscrise pe numele altor persoane, controlul se va extinde și asupra acestor bunuri și persoane. Dacă subiectul declarării a indicat venituri și bunuri obținute din donații sau deține bunuri în comodat, controlul se va extinde și asupra donatorului și comodantului. Acestora li se pot cere clarificări privind originea veniturilor utilizate pentru achiziția și întreținerea respectivelor bunuri. Pentru clarificarea acestor aspecte, inspectorul de integritate poate solicita informații relevante de la orice persoană fizică sau juridică;

În procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate are dreptul să întreprindă orice măsuri permise de lege și să solicite oricăror persoane fizice sau persoane juridice de drept public ori de drept privat, inclusiv instituțiilor financiare, cu titlu gratuit, documente și informații necesare pentru efectuarea controlului;

În cazul în care inspectorul de integritate are bănuieli rezonabile că persoana supusă controlului deține și alte bunuri decât cele înscrise în declarația de avere și interese personale sau există aparența de diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută, acesta îi solicită persoanei supuse controlului informații și dovezi privind justificarea acestei diferențe și punctul său de vedere. Punctul de vedere al persoanei supuse controlului urmează a fi prezentat în termen de 15 zile de la solicitare. În caz de neprezentare a informațiilor sau dovezilor privind justificarea diferenței între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută de subiectul declarării personal sau prin intermediul unor terți, inspectorul de integritate constată, dacă alte documente sau informații nu sugerează contrariul, că persoana verificată nu a declarat toată averea sau că există o diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită;

În cazul în care se constată existența unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea unei infracțiuni sau privind încălcarea legislației fiscale, la orice etapă a controlului, inspectorul de integritate sesizează organul de urmărire penală sau, după caz, Serviciul Fiscal de Stat și informează președintele Autorității. Organul de urmărire penală și Serviciul Fiscal de Stat au obligația să informeze Autoritatea cu privire la decizia luată. Autoritatea are dreptul să conteste acțiunile și actele organului de urmărire penală și ale Serviciului Fiscal de Stat;

Dacă inspectorul de integritate constată că averea și interesele personale nu au fost declarate în mod corespunzător sau că între averea dobândită în timpul exercitării mandatelor, a funcției publice sau de demnitate publică și veniturile obținute și cheltuielile realizate în aceeași perioadă există o diferență substanțială, acesta emite un act prin care constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, aplică sancțiunea contravențională și alte măsuri prevăzute de lege;

Dacă nu constată una dintre situațiile prevăzute la alin.(1), inspectorul de integritate emite un act privind lipsa încălcării regimului juridic al declarării averii și intereselor personale.

În conformitate cu normele de drept enunțate, se reține că, esența de bază a controlului averii și intereselor personale este de a stabili existența, sau inexistența diferenței substanțiale asupra averii subiectul declarării împreună cu membrii familiei, concubinul/concubina pe parcursul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică.

Corespunzător, la calcularea diferenței substanțiale se vor lua în calcul și cheltuielile, care pot fi demonstrate, esența celor descrise este stabilită în art. 2 din Legea nr. 133/2016, care definește că, avere este totalitatea bunurilor subiectului declarării, deținute în proprietate cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață sau aflate în posesia subiectului declarării ori a membrilor familiei ori a concubinului/concubinei lui în baza unor contracte de mandat, de comision, de administrare fiduciară, a unor contracte translativ de posesie și de folosință, precum și totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale dobândite de subiectul declarării în țară sau în străinătate.

Consecutiv, având la bază normele enunțate precum și alegațiile invocate în sesizare, în scopul stabilirii existenței, sau inexistenței diferenței substanțiale dintre avere dobândită și veniturile obținute de către dna Valentina DIDENCO, în temeiul prevederilor art. 20 alin. (1) lit. a)-d) și art. 32 alin. (3) din Legea nr. 132/2016, având la bază sursele de informații declarate pe propria răspundere de către dna Valentina DIDENCO în declarațiile sale de avere și interese personale, inspectorul de integritate a accesat registre de stat, a solicitat informații și documente necesare desfășurării controlului de la instituții de drept public și privat, în baza cărora au fost stabilite următoarele modificări patrimoniale materializate prin venituri și cheltuieli.

Astfel, prin demersul nr. 04-30/4392 din 06.07.2023, de la Agenția Servicii Publice au fost solicitate informații și acte confirmative cu privire la dobândirea de bunuri mobile/imobile/ de către subiectul controlului.

Prin răspunsul Agenției Servicii Publice cu nr. 01/6797 din 31.07.2023, se atestă că dna Valentina DIDENCO și membrii familiei au dobândit în proprietate, sau înstrăinat, în perioada controlului 30.03.2016-18.05.2023 următoarele bunuri mobile și imobile:

-Bunul imobil, încăperea nelocuibilă cu nr.XXXXXX, cu suprafața de 10 m.p, amplasată în subsolul cu nr.cadastral XXXXXX, situat în XXXXXX, str.XXXXXX, XXXXXX, bl.XXXXXX, la prețul de 23 500,00 lei, dobândit prin contractul de vânzare-cumpărare din 11.01.2017, încheiat cu Agenția Proprietății Publice.

-Prin contractul de vânzare-cumpărare din 05.02.2018, soții DIDENCO au înstrăinat terenurile agricole cu nr.nr. cadastrale XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, situate în or.XXXXXX, s.XXXXXX, la prețul de 13 199,00 lei.

- Prin contractul de vânzare-cumpărare din 24.05.2018, soții DIDENCO au înstrăinat bunul imobil-apartamentul cu nr.XXXXX, cu nr.cadastral XXXXX, situat în XXXXX, str.XXXXX, XXXXX, bl.XXXXX, cu suprafața de 35,2 m.p, la prețul de 127 061,00 lei.

- Prin contractul de vânzare-cumpărare din 24.05.2018, soții DIDENCO au înstrăinat bunul imobil- încăperea nelocuibilă cu nr.XXXXX, cu suprafața de 10 m.p, amplasată în subsolul cu nr.cadastral XXXXX, situat în XXXXX, str.XXXXX, XXXXX, bl.XXXXX, la prețul de 35 580,00 lei.

-Bunul imobil, apartamentul nr.XXXXX cu nr.cadastral XXXXX, cu suprafața de 70,6 m.p, situat în XXXXX, str. XXXXX, dobândit prin contractul de vânzare-cumpărare din 07.03.2019, la prețul de 340 000,00 lei.

- Prin contractul de vânzare-cumpărare din 29.05.2019, soții DIDENCO au înstrăinat bunul imobil- apartamentul nr. XXXXX cu nr.cadastral XXXXX, cu suprafața de 70,6 m.p, situat în XXXXX, str. XXXXX, la prețul de 685 049,00 lei.

-Bunul imobil, apartamentul nr. XXXXX cu nr.cadastral XXXXX, cu suprafața de 50,4 m.p, situat în XXXXX, str. XXXXX, dobândit prin contractul de vânzare-cumpărare din 22.07.2019, la prețul total de 769 860,00 lei.

Succesiv, se atestă că în perioada supusă controlului, familia DIDENCO a intrat în proprietatea unor bunuri imobile-terenuri agricole, situate în raionul XXXXX, s.XXXXX în temeiul contractelor de donație și a unor terenuri agricole situate în or. XXXXX, s. XXXXX în temeiul certificatului de moștenitor testamentar. La caz, inspectorul de integritate reține că prin astfel de modalități familia DIDENCO nu a suportat careva debități în vederea procurării bunurilor nominalizate, respectiv decade relevanța acestor modificări patrimoniale sub aspectul suportării unor cheltuieli.

- Automobilul de model Wolkswagen Golf 4, a.f 2001 la prețul de 900 Euro, echivalentul sumei de 20 178,00 lei, procurat la 27.05.2016, ulterior înstrăinat de soții DIDENCO prin contractul de vânzare-cumpărare din 11.10.2019, la prețul de 10 000,00 lei.

- Automobilul de model SSANGYONG REXTON RX270XDI, a.f 2004 la prețul de 5 000,00 lei, ulterior înstrăinat de soții DIDENCO prin contractul de vânzare-cumpărare din 08.12.2020, la prețul de 10 000,00 lei.

Corespunzător, sub aspect de venit care ar putea servi cu titlu de economii în numerar pentru acoperirea cheltuielilor suportate, în cadrul controlului, inspectorul de integritate a reținut: Extrageri/eliberări de numerar din conturile bancare avute în gestiune, potrivit tabelului de efectuare a calculelor care este parte componentă a dosarului de control; Obținerea de numerar în calitate de prestații sociale, potrivit tabelului de efectuare a calculelor care este parte componentă a dosarului de control; Obținerea de numerar urmarea a înstrăinării de bunuri mobile/imobile, potrivit tabelului de efectuare a calculelor care este parte componentă a dosarului de control; Obținerea de numerar urmare a contractării de credite, potrivit tabelului de efectuare a calculelor care este parte componentă a dosarului de control;

Sub aspect de cheltuieli în numerar suportate, inspectorul de integritate a reținut: achitări rate credit în numerar potrivit tabelului de efectuare a calculelor care este parte componentă a dosarului de control; achitățile efectuate în numerar pentru procurarea bunurilor mobile/imobile, potrivit tabelului de efectuare a calculelor care este parte componentă a dosarului de control; achitarea taxelor de acciz pentru vămuirea mijloacelor de transport potrivit tabelului de efectuare a calculelor care este parte componentă a dosarului de control;

achitățile efectuate în numerar pentru plățile de asigurare, potrivit tabelului de efectuare a calculelor care este parte componentă a dosarului de control.

Totodată, inspectorul de integritate reține că în perioada controlului, adică 30.03.2016 – 18.05.2023, subiectul controlului, dna Valentina DIDENCO, a depus Declarații de avere și interese personale la 27.02.2017, 03.04.2019, 08.04.2021, 04.06.2021 (la eliberarea/încetarea mandatului), la 07.07.2021 (la angajare/numire), la 29.03.2022, la 28.03.2023.

Potrivit art. 4 alin. (1), lit. d) din Legea nr. 133/2016, *subiecții prevăzuți la art. 3 alin. (1) declară: activele financiare deținute de subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, inclusiv ca beneficiari efectivi, adică numerarul în monedă națională sau în valută străină care depășește valoarea a 15 salarii medii pe economie și care nu face obiectul unor depuneri în instituțiile financiare.*

Astfel, conform normei de drept enunțate, în cazul deținerii de numerar ce depășește 15 salarii medii pe economie, subiectul controlului a avut obligația de a-l declara.

La caz, inspectorul de integritate reține că dna Valentina DIDENCO la depunerea declarațiilor de avere și interese personale la 27.02.2017, 03.04.2019, 08.04.2021, 04.06.2021 (la eliberarea/încetarea mandatului), la 07.07.2021 (la angajare/numire), la 29.03.2022, la 28.03.2023 pe propria răspundere a indicat că nu deține economii în numerar, respectiv inspectorul de integritate admite că la data depunerii declarațiilor de avere și interese personale, dna Valentina DIDENCO de comun cu membrii familiei puteau dispune de economii în numerar ce nu pot depăși marja de declarare în cuantum de 15 salarii medii lunare pentru economie, adică: în anul 2017 suma de 84 000,00 lei (5 600,00 lei salariu mediu lunar pe economie în anul 2017 *15 = 84 000,00 lei); în anul 2019 suma de 104 625,00 lei (6 975,00 salariu mediu lunar pe economie în anul 2019 *15 = 104 625,00 lei); în anul 2022 suma de 148 500,00 lei (9 900,00 salariu mediu lunar pe economie în anul 2022 *15 = 148 500,00 lei); în anul 2023 suma de 175 500,00 lei (11 700,00 lei salariu mediu lunar pe economie în anul 2023 *15 = 175 500,00 lei);

Prin urmare, la efectuarea calculelor, inspectorul de integritate a acceptat suma numerarului disponibil în limita a 15 salarii medii pe economie corespunzător fiecărui an în parte.

Conform pct. 115 din Metodologia de efectuare a verificării și controalelor de către inspectorii de integritate, aprobată prin Ordinul Președintelui ANI nr. 8 din 24.01.2024, în vigoarea din 12.02.2024, cele 20 de salarii lunare medii pe economie se referă la: a) întreaga perioadă verificată; b) la un an calendaristic; c) la o altă perioadă mai scurtă. Existența „diferenței substanțiale” se va verifica totuși conform situației la ziua stabilirii acesteia, fie la sfârșitul fiecărui an sau a fiecărei perioade, conform mărimii salariului mediu pe economie din anul respectiv. Dacă în nici unul din ani diferența nu a depășit 20 de salarii medii pe economie, însă în urma sumării acestor diferențe depășește 20 de salarii medii pe economie, inspectorul de integritate va constata existența diferenței substanțiale.

Revenind la esența controlului averii și al intereselor personale, este de menționat că, această constă în stabilirea existenței sau inexistenței diferenței substanțiale între averea dobândită și veniturile obținute de către subiectul declarării împreună cu membrii familiei, concubinul/concubina pe parcursul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică, în aceeași perioadă.

Astfel, în rezultatul examinării în ansamblu a materialelor acumulate la dosarul de control inspectorul de integritate a stabilit următoarele.

Perioada/ Anul	Sold inițial la începutul anului fiscal/lei	Suma veniturilor (numerar intrare)/lei	Suma cheltuielilor (numerar ieșire)/lei	Numerar reflectat în Declarații de avere și interese personale lei:	Numerar în lei cu titlu de economii acceptat de inspector la data depunerii declarației	Diferență stabilită pe parcursul perioadei/ anului/lei	Sold final la sfârșitul anului fiscal/ perioadei/ lei
01.08.2016 31.12.2016	109 976,26	73 994,46	8 500,00	-	-	-	175 470,72
01.01.2017 31.12.2017	175 470,72	325 223,83	183 748,63	-	84 000,00	-	316 945,92
01.01.2018 31.12.2018	316 945,92	401 918,16	58 549,89	Nu a depus DAIP	-	-	660 314,19
01.01.2019 31.12.2019	660 314,19	333 768,43	1 277 344,54	-	104 625,00	La 22.07.2019 <u>-304 429,82</u>	21 167,90
01.01.2020 31.12.2020	21 167,90	117 645,90	83 361,02	Nu a depus DAIP	-	-	55 452,78
01.01.2021 31.12.2021	55 452,78	306 436,74	72 129,22	-	-	-	289 760,30
01.01.2022 31.12.2022	289 760,30	73 386,71	164 862,43	-	148 500,00	-	198 284,58
01.01.2023 16.05.2023	198 284,58	55 094,41	78 434,58	-	175 500,00	-	174 944,41

Generalizând cele expuse, inspectorul de integritate reține că pentru perioada 30.03.2016 – 18.05.2023, s-au stabilit diferențe substanțiale după cum urmează:

La 22.07.2019 în sumă de **-304 429,82 lei** (soldul inițial al economiilor la 18.07.2019 a constituit suma de 90 370,18 lei, iar la 22.07.2019 a avut loc debitare în sumă de 394 800,00 lei, ca urmare a achitării primei rate, în scopul procurării bunului imobil-apartamentul XXXXX, cu nr.cadastral XXXXX, situat în XXXXX, sect. XXXXX, str. XXXXX, nr. XXXXX.

Potrivit Hotărârii de Guvern nr. 21/2019, pentru anul 2019 a fost aprobat cuantumul salariului mediul lunar pe economie în mărime de 6 975,00 lei.

Astfel, în rezultatul examinării în ansamblu a materialelor acumulate la dosarul de control și calculelor reflectate în tabelul de analiză care este parte componentă a dosarului de control, la data de 22.07.2019 s-a constatat o diferență substanțială în mărime de **-304 429,82 lei**, în accepțiunea art. 2 din Legea nr. 133/2016, deoarece depășește 20 salarii medii lunare pe economie (*anul 2019 – 20*6 975, 00 lei = 139 500,00 lei*).

În continuare analizând informațiile obținute în cadrul controlului, inspectorul de integritate nu a reținut ca cheltuieli suportate de familia DIDENCO suma de 340 000,00 lei, la procurarea bunului imobil - apartament nr. XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX, situat în XXXXX, str. XXXXX, nr. XXXXX, potrivit contractului de vânzare-cumpărare nr.895 din 07.03.2019 și nici venitul de 685 049,00 lei, ca chipurile obținut din înstrăinarea apartamentului nominalizat, apreciind dobândirea apartamentului în proprietate potrivit contractului de vânzare-cumpărare nr. nr.895 din 07.03.2019 și ulterioara înstrăinare a acestuia potrivit contractului nr. 5556 din 25.09.2019, ca acte juridice ineficiente.

Ori, potrivit materialelor acumulate în cadrul dosarului de control, inspectorul de integritate reține că conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 895 din 07.03.2019, dl XXXXX, reprezentat de către dl XXXXX (soțul subiectului vizat), în baza procurii nr.88/2019 din 08.02.2019, autenticată la Ambasada Republicii Moldova în Canada, or. Ottawa, în calitate de vânzător a vândut, iar dna Valentina DIDENCO, în calitate de cumpărător a cumpărat bunul imobil - apartamentul nr. XXXXX cu nr.cadastral XXXXX, cu suprafața de 70,6 m.p, situat în XXXXX, str. XXXXX, la prețul de 340 000,00 lei. Iar, în continuare, conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 5556 din 25.09.2019, dnii XXXXX și Valentina DIDENCO, în calitate de vânzătorii au vândut dlui XXXXX, bunul imobil - apartamentul nr.XXXXX cu nr.cadastral XXXXX, cu suprafața de 70,6 m.p, situat în XXXXX, str.XXXXX, la prețul de 685 049,00 lei.

Subsecvent, inspectorul de integritate reține că, la demersul nr. 04-30/15 din 02.01.2024 privind explicarea motivelor neindicării în Declarațiile de avere și interese personale a venitului obținut în sumă de 685 049,00 lei din înstrăinarea bunului enunțat prin contractul de vânzare-cumpărare nr.5556 din 25.09.2019, soții DIDENCO prin răspunsul înregistrat în cadrul Autorității cu nr. 2412 din 16.02.2024 au menționat următoarele: „, ...imobilul din str. XXXXX, XXXXX ap.XXXXX, a fost în proprietatea rudei XXXXX, deoarece mai mult de 10 ani locuiește în Canada, a solicitat prin procură să-i vindem imobilul, respectiv venitul nu ne aparține.”

La caz, întru elucidarea deplină a celor enunțate în explicația depusă, prin demersul nr. 04-30/2035 din 16.02.2024, inspectorul de integritate a solicitat informații suplimentare de la subiecții vizați. Prin răspunsul înregistrat în cadrul Autorității cu nr. 4395 din 22.03.2024, dna Valentina DIDENCO a indicat următoarele: „, ...urmare a celor solicitate prin demersul nr.04-30/2035 al ANI, țin să confirm că imobilul din str. XXXXX, a fost proprietatea privată a rudei XXXXX care de mai mult de 10 ani nu locuiește în Republica Moldova. În anul 2019, prin procura autenticată de Ambasada R.M în Canada, orașul Ottawa, nr. 88/2019 din 08.02.2019, soțul XXXXX a fost împuternicit să scoată în vânzare apartamentul vizat, deoarece cet. XXXXX a decis că nu se mai întoarce să locuiască în Republica Moldova. Deoarece soțul XXXXX, în scurt timp urma să plece peste hotarele țării urmare a obținerii unui contract de muncă, iar procura de vânzare a imobilului fiind pe numele lui, la notar s-a discutat soluția ori de a shimba procura fapt care dura, ori de a face o tranzacție pe numele meu a imobilului. Susțin că suma parvenită din vânzarea acestui imobil a aparținut în totalitate familiei XXXXX.”

Inspectorul de integritate, cercetând starea juridică de fapt prin care se atestă atât dobândirea apartamentului în proprietate de la vânzătorul XXXXX, care era reprezentat prin procură de soțul subiectului declarației - XXXXX, cât și ulterioara înstrăinare a imobilului la scurt timp, lipsa oricăror probe, care ar atesta dobândirea reală a apartamentului în proprietatea subiectului vizat, inclusiv și obținerea de către subiectul vizat a cărorva mijloace financiare, care i-ar permite efectuarea unei asemenea procurări, precum și neutilizarea de către subiect a mijloacelor financiare obținute din vânzarea apartamentului, constată că situația de fapt enunțată corespunde cu conținutul declarațiilor date de subiecții vizați.

Corespunzător, inspectorul de integritate ajunge la concluzia certă privind ineficacitatea atât a actului juridic - contractului de vânzare nr. 895 din 07.03.2019, cât și a contractului de vânzare-cumpărare nr.5556 din 25.09.2019, din considerentul că convențiile enunțate nu au avut drept scop obținerea de către subiectul vizat a drepturilor și obligațiilor patrimoniale.

Or, potrivit art. 357 alin. (1) din Codul civil, dacă, conform legii, actul juridic, fără a fi nul sau anulabil, nu produce, total sau parțial, efectele sale juridice, el este, în această parte, ineficient.

În speță, inspectorul de integritate observă că atât actul de vânzare nr. 895 din 07.03.2019, cât și contractul de vânzare-cumpărare nr.5556 din 25.09.2019 urmează a fi apreciate ca acte juridice ineficiente în raport cu subiecții vizați, or pentru ultimii nu au produs efecte juridice, deși sunt valide.

Succesiv inspectorul de integritate nu a reținut, ca venituri următoarele transferuri bănești prin sistemele internaționale de plăți efectuate în perioada 30.03.2016-18.05.2023, în favoarea dnei Valentina DIDENCO și a dlui XXXXX, și anume: la 06.12.2019, în sumă de 200 Euro, ordonator XXXXX; la 09.01.2020, în sumă de 200 Euro, ordonator XXXXX; la 04.10.2021, în sumă de 3.504,36 lei, ordonator XXXXX; la 18.01.2022, în sumă de 202,02 dolari SUA, ordonator XXXXX; la 21.03.2022, în sumă de 202,80 dolari SUA, ordonator XXXXX; la 10.05.2022, în sumă de 114,57 dolari SUA, ordonator XXXXX; la 23.11.2021, în sumă de 131,43 dolari SUA, ordonator XXXXX; la 14.12.2022, în sumă de 200,28 dolari SUA, ordonator XXXXX; la 16.11.2018, în sumă de 1 045,91 lei, ordonator XXXXX, ori nefiind clar statutul acestor sume la demersul inspectorului de integritate nr. 04-30/9097 din 13.11.2023, privind scopul recepționării transferurilor bănești enunțate, dna Valentina DIDENCO, prin răspunsul înregistrat în cadrul Autorității cu nr.124471 din 01.12.2024, a menționat că transferurile efectuate de către dl XXXXX în adresa sa au fost destinate pentru mama sa XXXXX, fapt care poate fi confirmat, pentru tratamant, sau alte cheltuieli, care din cauza unor deficiențe locomotorii nu poate ridica bani, iar transferul primit din partea lui XXXXX, a fost destinat pentru mama ultimului.

În consecință, generalizând descrierea veniturilor obținute/deținute în această perioadă în numerar de familia subiectului controlului, inspectorul de integritate observă că materialul probator administrat, inclusiv Declarațiile de avere și interese personale pentru anii 2016-2023, nu atestă alte beneficii financiare, nu denotă existența altor surse generatoare de venituri disponibile în numerar decât cele indicate și nu conduc la concluzia că subiectul controlului ar fi procedat la economisirea de resurse financiare sub o formă, sau alta (depozit, împrumut, etc).

În conformitate cu prevederile art. 33 alin. (10) din Legea nr. 132/2016, în cazul în care inspectorul de integritate are bănuiele rezonabile că persoana supusă controlului deține și alte bunuri decât cele înscrise în declarația de avere și interese personale sau există aparența de diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută, acesta îi solicită persoanei supuse controlului informații și dovezi privind justificarea acestei diferențe și punctul său de vedere. Punctul de vedere al persoanei supuse controlului urmează a fi prezentat în termen de 15 zile de la solicitare. În caz de neprezentare a informațiilor sau dovezilor privind justificarea diferenței între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută de subiectul declarării personal sau prin intermediul unor terți, inspectorul de integritate constată, dacă alte documente sau informații nu sugerează contrariul, că persoana verificată nu a declarat toată averea sau că există o diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită.

Astfel, prin demersul nr. 04-30/3248 din 20.03.2024, inspectorul de integritate i-a solicitat subiectului vizat-dnilor Valentina și XXXXX DIDENCO expunerea Punctului de vedere, cu prezentarea de documente justificative, asupra următoarelor aspecte, după cum urmează:

-Pentru anul 2019, la data de 22.07.2019, a fost stabilită diferență substanțială în sumă de -304 429 ,82 lei, ca urmare a achitării primei rate în sumă de 394 800,00 lei, în scopul procurării bunului-imobil, și anume apartament nr.XXXXX, cu nr.cadastral XXXXX, situat în XXXXX, str.XXXXX, nr.XXXXX, contract de vânzare-cumpărare din 22.07.2022.

În context, inspectorul de integritate precizează că solicitarea privind expunerea Punctului de vedere a fost expediată prin intermediul poștei electronice, la adresa comunicată de către subiectul vizat inspectorului de integritate și adresă de la care pe parcursul derulării procedurii de control subiectul declarării a și expediat răspunsuri la demersurile înaintate de către inspectorul de integritate, modalitatea de corespondență fiind convenită în prealabil. Concomitent în solicitarea cu privire la expunerea Punctului de vedere a fost reitirat repetat și despre dreptul subiectului vizat de a lua cunoștință cu materialele dosarului de control.

Totodată având în vedere că subiectul vizat nu a confirmat recepționarea solicitării, iar la apelurile telefonice efectuate în adresa sa la nr. de telefon XXXXX nu răspundea, inspectorul de integritate a expediat solicitarea privind expunerea Punctului de vedere concomitent și la adresa entității în care acesta activează, în speță la Pretura Botanica, fiind recepționată la 26.03.2024, fapt confirmat prin Avizul de recepție anexat la materialele cauzei.

Astfel, inspectorul de integritate s-a conformat pe deplin prevederilor pct.pct. 41,42 din Metodologia de efectuare a verificării și controalelor de către inspectorii de integritate, aprobată prin Ordinul Președintelui ANI nr. 8 din 24.01.2024, care stipulează că dacă subiectul declarării nu răspunde la demersul expediat în termenul stabilit, inspectorul de integritate îl va contacta telefonic, prin mesaje vocale sau text, cu solicitarea de a confirma recepționarea demersului. Dacă metodele indicate supra nu dau rezultate, demersurile vor fi transmise la adresa de domiciliu, sau la adresa entității în care acesta activează.

Sub acest aspect, inspectorul de integritate precizează că din momentul emiterii prezentului act la sediul ANI nu a fost înregistrat vreun răspuns/explicații din partea subiectului declarării pe marginea celor constatate, inclusiv, dna Valentina DIDENCO nu a făcut uz de dreptul său în calitate de persoană supusă controlului de a lua cunoștință cu materialele dosarului.

În conformitate cu prevederile pct. 77 din Metodologia de efectuare a verificării și controalelor de către inspectorii de integritate, aprobată prin Ordinul Președintelui ANI nr. 8 din 24.01.2024, în cazul controlului averii și intereselor personale, sarcina inspectorului este să stabilească un dubiu rezonabil cu privire la diferență între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută. Conform art. 33 alin. (10) al Legii nr. 132/2016, îi revine subiectului supus controlului să prezinte informații și dovezi care să combată acest dubiu. Dacă informațiile din dosar, inclusiv cele prezentate de subiectul controlului, nu combat dubiul, inspectorul de integritate constată că persoana supusă controlului nu a declarat toată averea sau că există o diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită.

În speță, inspectorul de integritate, constatând diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită, a oferit dnei Valentina DIDENCO posibilitatea de a le elucida, prin prezentarea datelor și informațiilor suplimentare după caz, oferindu-i pentru aceasta un termen suficient, ori potrivit normei de drept enunțate, în cazul controlului averii și intereselor personale sarcina probațiunii trece pe seama subiectului controlului.

Astfel, în circumstanțele în care informațiile acumulate în cadrul dosarului de control, nu combat dubiul rezonabil cu privire la diferență între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută, iar subiectul vizat nu a prezentat Punctul de vedere/informații/acte justificative și dovezi care să combată acest dubiu, inspectorul de integritate conchide că în speță datele reflectate în tabelul de calcul, care este parte a dosarului de control atestă o diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită de către dna Valentina DIDENCO și membrii familiei. Iar, subiectul vizat nu a făcut uz de dreptul de a prezenta informații, sau dovezi privind justificarea diferenței între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută, și respectiv de a combate acest dubiu.

La caz, în cadrul procedurii de control a averii și intereselor personale, inspectorul de integritate, a acționat independent, cu diligență și bună-credință, respectând în tocmai procedura de control, regulile privind sarcina probațiunii, a ținut cont de principiul proporționalității și a dreptului discreționar conform Codului administrativ.

Succesiv, referitor la alegerile invocate în sesizare precum că familia DIDENCO ar deține în proprietate un bun imobil și un autoturism în România, care nu ar fi fost declarate, inspectorul de integritate reține că prin demersul nr. 04-30/9097 din 13.11.2023, i-a solicitat subiectului vizat informații ce vizează aspectele enunțate, însă dna Valentina DIDENCO în răspunsul înregistrat în cadrul Autorității cu nr.12471 din 01.12.2023, a indicat că la moment nu deține careva bunuri imobile/sau mobile cu drept de proprietate în România. La fel, nici Agenția de Recuperare a Bunurilor Infractionale la demersul inspectorului de integritate nr. Nr.04-30/8991 din 07.11.2023 privind oferirea suportului instituțional în vederea identificării informației care vizează deținerea de către familia DIDENCO a bunurilor mobile/immobile pe teritoriul României nu a prezentat careva informații relevante.

Astfel, se reține că prin acțiunile efectuate în cadrul controlului, nu au putut fi stabilite ca întemeiate alegerile referitor la deținerea de către familia DIDENCO de bunuri imobile/mobile în proprietate pe teritoriul României.

Subsidiar în vederea verificării corectitudinii și plenitudinii informațiilor reflectate în declarațiile de avere și interese personale, pentru perioada de control, inspectorul de integritate atestă declararea necorespunzătoare a averii și intereselor personale de către subiectul declarării, precum și lipsa Declarațiilor de avere și interese personale pentru anul fiscal 2017 și 2019.

Cu privire la declararea necorespunzătoare a averii și intereselor personale, dna Valentina DIDENCO în explicațiile înregistrate în cadrul Autorității nr. 2412 din 16.02.2024 a menționat următoarele: „...îmi asum că toate discrepanțele apărute involuntar în declarațiile de avere, fără intenția de a ascunde careva informație, vor fi ajustate în declarația pe anul 2024.”

Subsecvent, având la bază informațiile și actele obținute în cadrul prezentei proceduri de control, coroborate cu explicațiile prezentate asupra carențelor depistate în declarațiile de avere și interese personale ale dnei Valentina DIDENCO, inspectorul de integritate înlătura bănuiala rezonabilă despre comiterea unor eventuale delictе.

În conformitate art. 34 alin. (5) și (6) din Legea 132/2016 (redacția în vigoare la 29.10.2021), *În situația prevăzută la alin.(3), Autoritatea aplică orice măsuri de asigurare necesare și se adresează în instanța de judecată de la sediul Autorității în vederea încasării în folosul statului a valorii averii nejustificate sau a confiscării acesteia. Acțiunea respectivă se*

depune la Judecătoria Chișinău în termen de un an din momentul în care actul de constatare rămâne definitiv.

În cazul contestării actului prin care se constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, Autoritatea poate solicita confiscarea averii nejustificate în cadrul procedurilor de contestare a actului de constatare.

Potrivit art. 23 alin. (6) și (7) din Legea nr. 133/2016, Subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin.(3)–(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică și/sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electivă, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau de la data încetării de drept a mandatului său. Dacă persoana a ocupat o funcție electivă, ea nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la data încetării mandatului.

În cazul în care persoana nu mai ocupă o funcție publică sau de demnitate publică la data constatării averii nejustificate, a stării de incompatibilitate ori a conflictului de interese, interdicția de 3 ani se aplică potrivit legii, de la data la care a rămas definitiv actul de constatare sau, respectiv, a rămas definitivă și irevocabilă hotărârea judecătorească prin care se confirmă existența averii nejustificate, a stării de incompatibilitate ori a conflictului de interese.

Corespunzător, în circumstanțele în care în cadrul controlului averii și intereselor personale au fost luate în calcul toate sursele de venit stabilite, cum ar fi sursele de venit indicate pe propria răspundere de către dna Valentina DIDENCO în declarațiile sale de avere și interese personale, sursele de venit indicate în fișele de verificare a obligațiilor fiscale ale SIA al Serviciului Fiscal de Stat, iar subiectul controlului nu a prezentat careva acte confirmative că a obținut alte venituri decât cele indicate în Declarațiile de avere și interese personale depuse și nu a putut prezenta justificative (*acte confirmative de proveniență și care nu ar intra în contradicție cu informațiile reflectate în declarațiile de avere și interese personale depuse pe parcursul deținerii calității de subiect al declarării averii și a intereselor personale*) privind disponibilitățile financiare ce sunt constatate ca diferență între veniturile sale în raport cu cheltuielile sale pentru aceeași perioadă, inspectorul de integritate conchide că deținerea averii stabilite în cadrul controlului ca diferență substanțială are caracter nejustificat.

În conformitate cu prevederile art. 19, art.art.34-36 din Legea 132/2016 și art. 23 alin. (5)-(7) din Legea nr. 133/2016, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale de către dna Valentina DIDENCO, Viceprețor în cadrul Preturii sectorului Botanica în circumstanțele descrise în prezentul act.

2. Se constată diferență substanțială și deținerea averii cu caracter nejustificat, în mărime de **-304 429,82 lei** în anul fiscal 2019 la 22.07.2019, diferență ce a fost constatată între averea dobândită și veniturile obținute pentru aceeași perioadă de către dna Valentina DIDENCO și membrii familiei.

3. Se transmite, prezenta cauză în instanța de judecată competentă spre examinare în vederea dispunerii confiscării averii nejustificate în condițiile art. 34 alin. (5) din Legea nr. 132/2016.

Documentul în cauză conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr.0000069-003, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

4. Se dispune încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu în condițiile prevăzute la art. 34 alin. (3) din Legea nr. 132/2016.

5. Se decade, dna Valentina DIDENCO din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electivă, pe o perioadă de 3 ani, în condițiile prevăzute la art. 23 alin. (5) - (7) din Legea nr. 133/2016.

6. Se înscrie dna Valentina DIDENCO în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică din data rămânerii definitive a actului de constatare sau din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența averii nejustificate sau din data încetării mandatului în condițiile art. 23 alin. (6)-(7) din Legea 133/2016.

7. Se aduce la cunoștința dnei Valentina DIDENCO actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 30 zile de la emiterea acestuia, la Curtea de Apel Chișinău, MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor nr.4.

**Inspector de integritate superior
al Inspectoratului de Integritate**

Eugenia PARFENI